



OOIT

Toneelspel in 9 scènes

door

MARIJKE KARTEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **OOIT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARIJKE KARTEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 2022 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,

Telefoon (03)3.66.44.00,

E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Begin zestiger jaren:

Anna Schotman - +/- 20 jaar

Bab Schotman - broer van Anna, +/- 16/17 jaar

Sigurd Stahl - +/- 20 jaar

Buurvrouw - 50 jaar

Berend Schotman - vader van Anna en Bab, 50 jaar

Rond 2020:

Anna van Leeuwen-Schotman -rolstoel gebonden, +/- 75 jaar

Sigurd Stahl - oud toneelspeler en schrijver, +/- 75 jaar

Kelly - medewerkster verzorgingstehuis, 35 jaar

Stem Sjef - +/- 80 jaar

DECOR:

Decor A. Linker gedeelte van het toneel. Twee derde van de breedte is de huiskamer van de familie Schotman. In de linker zijwand: de kamerdeur. Naast die deur, het stopcontact waarin de stekker van de strijkbout zit, die op de strijkplank staat.

Rechts voor: een tafel met vier stoelen. De stoel achter de tafel heeft armleuningen: stoel van vader Berend. Anna's broer Bab zit daar meestal. Tegen de rechter kamerwand: boekenplanken.

Decor B. Rechter gedeelte van het toneel. Eén derde van de breedte is Anna's kamer in het Verzorgingstehuis. De kamerdeur, naar de gang is in de achterwand. Rechts naast die deur een aanrechtje. Tafeltje plus stoel bij het raam (vierde wand). Lege plek er tegenover voor de rolstoel van Anna.

Scène 1

(decor B)

(Anna zit in haar rolstoel bij het aanrechtje, vlak naast de deur van haar kamer.

Als de bel gaat, opent ze de deur door alleen haar arm uit te steken. Nog niet zichtbaar, klinkt er een wat geschrokken mannenstem)

SIGURD: Neemt u me niet kwalijk. Liet ik u schrikken? U zat toch niet achter de deur?

ANNA: Nee, ik was hier vlak naast. *(Wijst naar het aanrechtje)*

SIGURD: *(Aarzelend)* Oh...! Ja...! Hij ging zo snel open.

ANNA: *(Bits)* Niet alle rolstoelzitters zijn traag. Die deur sluit trouwens slecht.

SIGURD: Sorry, maar ik schrok eigenlijk van ú.

ANNA: *(Wijzend naar haar naambordje. Scherp)* Ik heet wel van Leeuwen, maar ik brul en bijt niet.

SIGURD: Nee..., nee..., natuurlijk niet. *(Nog steeds bijna niet zichtbaar bij de deur. Aarzelend)* Mag ik u iets vragen?

ANNA: *(Scherp)* U heeft aangebeld, dus ú wilt iets van míj! Voor de goede orde: Ik geef niet aan goede doelen.

SIGURD: *(Ongemakkelijk)* Nee..., nee..., daar kom ik niet voor...

ANNA: *(Scherp)* Moet ik ú kennen? Kent u mij ergens van?

SIGURD: Sorry! Ik had me meteen moeten voorstellen! Sigurd! Sigurd Stahl! Met een h...

ANNA: *(Stom verbaasd. Schudt alleen haar hoofd. Dan begint er iets te dagen)* Nou ja zeg...

SIGURD: *(Snel)* Bent u.. was u... Anna Schotman?

ANNA: Je herkent me dus niet!

SIGURD: Nee! Het spijt me! Er is heel wat water naar de zee gestroomd sinds we... *(Opgelucht)* Maar dan heb ik u... jou... gevonden.

ANNA: Ja, dat moet dan wel... Maar vond je dat nodig? Dat Stahl

met een h... Na al die jaren!

SIGURD: Ik eh... nee, misschien niet...

ANNA: Kom binnen! De gang heeft hier oren.

SIGURD: Oh... *(Anna trekt de deur wijd open)* Ik eh... *(Stapt de kamer in)*

ANNA: Doe de deur dicht. Stemmen dragen ver. Hij gaat wat té gemakkelijk open. *(Rolt de kamer in. Sigurd blijft midden in de kamer staan. Anna rolt met haar stoel om hem heen naar een open plek bij het raam. Wijst naar een stoel tegenover haar)* Neem plaats! Als mensen blijven staan, krijg ik een stijve nek van het omhoog kijken.

SIGURD: Dat weet ik van mijn partner. *(Loopt naar de stoel. Blijft staan. Aarzelend)* Ik waardeer het dat je me...

ANNA: ... binnen laat?

SIGURD: *(Wijst naar haar benen)* Anna... sinds...?

ANNA: *(Kortaf)* Niet nu! Hoe heb je me gevonden? En waar heb je al die jaren uitgehangen?

SIGURD: Dat is niet in een paar woorden gezegd.

ANNA: Ga dan asjeblijft zitten.

(Er wordt geklopt. Meteen gaat de deur open. Er stapt een verzorgster binnen. Ze blijft bij de deur staan. Sigurd staat bij het raam)

KELLY: Mevrouw van Leeuwen, ik kwam even kijken waar u blijft! We zitten op u te wachten. U zou meneer de Boer vervangen bij het klaverjassen, als hij vanmiddag nog migraine had. We hebben het vanmorgen toch afgesproken?

Mevrouw de Vries heeft al een lijstje met de waarde van de kaarten voor u klaar gelegd bij uw plaats. *(Ziet ineens dat er visite is)* Goede middag, meneer! Ik zie dat mevrouw van Leeuwen gezelschap heeft!

Neemt u me niet kwalijk allebei, dat ik zo binnen val. De deur stond op een kier. *(Tot Sigurd, wijzend naar Anna)* Ze is nooit te laat! Daarom maakten we ons ongerust. Ze geeft altijd afbericht als er iets is. Ik kwam daarom zelf maar even kijken.

Maar ik kan het groepje gerust stellen: niets aan de hand. Bezoek! *(Gespeeld zuchtend)* Dan zal ik zelf moeten invallen als er verder niemand mijn hulp nodig heeft. *(Tot Anna)* Ik kan dat lijstje ook goed gebruiken. Het is jaren geleden dat ik heb

geklaverjast. Ik ben in de loop der jaren een bridger geworden. Ik zit met mijn zus samen in een vrienden competitie. *(Naar de deur lopend, maar Sigurd opmerkzaam bekijkend)* Ik laat u maar alleen. Prettige middag verder samen.

ANNA: Kelly? Kan er vandaag of morgen misschien iemand naar die deur komen kijken? Hij sluit niet goed.

KELLY: Dat merkte ik, mevrouw van Leeuwen. Ik zal het door geven.

ANNA: *(Wijst naar een stoel)* Ga toch zitten.

(Als Kelly weg is) Ik was het niet vergeten. Ik zat te treuzelen. Anders had ik al beneden gezeten. Ik had achteraf niet zoveel zin in kaarten. Maar beloofd is beloofd. Daarom deed ik zo kregelig toen je aanbelde. Ik kan helaas niet door de deur heen kijken wie er staat... Gelukkig hoef ik me nu dus niet schuldig te voelen over mijn wegblijven. *(Lachend)* Eigenlijk kom je dus als geroepen!

SIGURD: Fijn om te horen. *(Neemt plaats)*

ANNA: Sorry, lichtelijk overdreven. Zo midden in de week verwacht ik niemand van mijn familie. Maar... 'toneelspelers overdrijven toch altijd'?

SIGURD: *(Lachend, geraakt)* Ik hoor het je broer nog zeggen!

ANNA: *(Verbaasd)* Je weet het dus ook nog. *(Lachend)* Hij zegt het trouwens nog steeds tegen mij, als we het weer eens oneens zijn over iets! *(Nerveus pratend)* Als je eens wist wat voor moeite ik destijds heb moeten doen om hem weg te krijgen uit de kamer, omdat jij zou komen? Hij is trouwens politicus geworden. Eerst lokaal, later in het bestuur van de provincie: gedeputeerde. Hij had de portefeuille natuur en milieu: een kolfje naar zijn hand.

SIGURD: *(Overdonderd)* Zo... nou... *(Lachend)* Een geknipte rol voor hem: dat vergaderen, dunkt mij. Argumenteren, overreden en dik aanzetten... allemaal geoorloofd in de politiek! *(Nadenkend)* Suggereerde die binnenvallende buurvrouw dat toen ook al niet?

ANNA: Oh, dát heb je dus óók onthouden!

SIGURD: *(Tikt op zijn hoofd)* Het werkt bij mij hier nog goed, gelukkig.

ANNA: Bij mij ook... *(Zachter)*... al is dat een wonder na ons ongeluk. *(Zuchtend)* Ik zie het hier wel anders om me heen.

SIGURD: Dat snap ik. (*Wijst naar haar benen*) Noodgedwongen zit jij daar dus tussen.

ANNA: (*Kortaf*) Zullen we het eerst over... toen... over ons... hebben?

Scène 2

(decor A)

(Anna staat te strijken. Berend zit aan de andere kant van de tafel met zijn huiswerk op tafel)

ANNA: Wil je zo meteen naar boven gaan als er iemand van de toneelclub komt?

BAB: Iemand?

ANNA: Ja, iemand!

BAB: Wie is die íemand?

ANNA: Oh,... gewoon... (*Snel*) We willen wat onderwerpen verzamelen voor een hedendaags toneelstuk. Wat we nu spelen is zo'n snert stuk!

BAB: Daar zit je al weken over te mopperen. Waarom heb je die hoofdrol dan geaccepteerd?

ANNA: (*Haalt schouders op*) Als je wordt uitgekozen... Misschien kunnen we zelf iets schrijven!

BAB: Toe maar!

ANNA: Sjef, de regisseur gooide een balletje op, hoor!

BAB: (*Plagend*) Met dat schrijven, ga ik me niet bemoeien, maar wel met wie jóú hier komt opzoeken. Nou?

ANNA: (*Chagrijnig*) Gewoon... mijn tegenspeler.

BAB: (*Plagend*) Ik laat je niet zo maar met een kerel hier alleen.

ANNA: Doe niet zo gek! Je weet dat ik kan gillen!

BAB: (*Plagend*) Met dat fenomeen ben ik bekend. (*Houdt zijn handen voor zijn oren*)

ANNA: Wees lief en ga op je kamer zitten. Het is voorjaar, dan is het er niet koud. De zon heeft de hele middag op jouw slaapkamerraam geschinen. Ik heb het straks nog gecheckt.

BAB: Zo..., dan is het je menens. Ken ik hem?

ANNA: (*Haalt schouders op*) Ik kom je wel thee en koekjes brengen...

BAB: Roomservice? Toe maar.

ANNA: (*Gepikeerd*) Je kunt het natuurlijk ook gelijk meenemen. Dat bespaart me een loopje trap op en af. Ik heb al water opgezet.

BAB: Dan wacht ik wel tot hij fluit!

ANNA: (*Opgelucht*) Dus je gaat naar boven? (*Stopt even met strijken*)

BAB: (*Heft zijn handen in overgave*) Omdat je het zo lief vraagt. (*Nadenkend*) Je schaamt je toch niet... voor hem?

ANNA: (*Verontwaardigd*) Waarom zou ik?

BAB: (*Luistert. Steekt vinger op*) Ik hoor een auto! Heeft je vriendje er eentje? Zo, zo...

ANNA: (*Haalt schouders op. Triest*) Hij is mijn vriendje niet.

BAB: (*Kijkt zijn zus onderzoekend aan*) Moed houden zus! Wat niet is, kan komen... En eentje met een auto is altijd gemakkelijk!

ANNA: Opportunist!

BAB: Geintje...! Ik ben gewoon benieuwd. Ik ambieer later ook een baan met een auto!

ANNA: (*Snerend*) Haal eerst je diploma maar!
(*Nadenkend*) Ik weet trouwens niet of hij wel een auto heeft? Op onze repetitieavond komt hij altijd op de fiets.

BAB: Hoe heet hij?

ANNA: (*Ontwijkend*) Wat maakt dat uit?

BAB: Het verschil tussen bekend en onbekend.

ANNA: Hij woont niet in ons dorp! (*Gejaagd*) Ga nou maar naar boven, dan breng ik je thee wel als die klaar is voor ons.

BAB: (*Opschepperig*) Oh nee! Geen sprake van, ik zet die thee! En eerst wil ik weten met wie ik mijn zuster hier achter laat. Een casanova of een droogstoppel! Ik ben als man verantwoordelijk voor de vrouwen in dit huis.

ANNA: Als pa er niet is!

BAB: Precies. En aangezien die 's avonds zelden thuis is, neem ik

de honneurs waar voor hem. Al jaren!

ANNA: Stel je niet zo aan! Je bent gewoon een nieuwsgierig Aagje.

BAB: Geïnteresseerde Bab! En aanstellen, dat laat ik over aan jou.
Jij speelt toch toneel?

ANNA: Nou en?

BAB: Zeg op! Is het weer één van die... *(Er wordt gebeld. Bab staat snel op en springt over het snoer. Anna is te laat, want ze moet eerst de strijkbout nog neer zetten. Bab bij de kamerdeur) ...vreemde vogels... Jij valt altijd op zulke... (Anna wacht gelaten tot haar broer met Sigurd terug komt.)*

(Niet zichtbaar)

BAB: Kom erin! Bab Schotman!

SIGURD: Sigurd Stahl!

BAB: Klinkt sterk!

SIGURD: Geijkt grapje.

BAB: En bekend: Staal... Staal ...

SIGURD: Met een h. M'n vader is veearts. Hier in de buurt.

BAB: Oh... díé Stahl...

SIGURD: Ja, die!

BAB: Ben je op de fiets? Zet hem dan in de steeg.

SIGURD: Met de auto!

(Er klinkt gefluit van de fluitketel)

BAB: Dus toch. Ik hoorde er wel eentje de straat inkomen, maar verwachtte niet dat hij bij ons zou stoppen. Wij hebben geen familie of kennissen met een auto. En de dokter heeft hier niets te zoeken gelukkig. Zieke beesten hebben we al helemaal niet. Zo, dus jij hebt al een rijbewijs... Lucky you! Allang?

SIGURD: *(Haalt schouders op)* Je moet wel blijven oefenen na het halen van je rijbewijs. Het is de bridgeavond van mijn ouders, dan mag ik hem...

BAB: Bridge...? Zo... Loop maar door naar de kamer. Ik moet even kijken of het water al kookt!

ANNA: *(Vanuit de kamer)* Hij heeft net gefloten! De dop vloog er af!

SIGURD: Ik ... eh... houd niet van koffie!

BAB: We drinken 's avonds altijd thee.

(Sigurd komt wat aarzelend de kamer binnen. Ziet dat Anna staat te strijken)

SIGURD: Hallo! Sorry! Als je geen tijd hebt...

ANNA: Nee, nee... *(Verontschuldigend)* Ik moet dit even afmaken. Mijn moeder werkt 's avonds.

SIGURD: *(Ongemakkelijk)* Oh... Ja...

ANNA: *(Wijst naar een leunstoel)* Ga maar in die stoel zitten, met leuning! Mijn vader komt toch voorlopig niet thuis. Vergaderen!!! En Bab gaat zo naar boven.

BAB: *(Komt kamer binnen met de theepot. Tot Anna)* Moet hij lang te trekken?

ANNA: Nee. Zet hem maar op tafel! Haal je ook even het blad met de kopjes?

BAB: *(Overdreven beleefd)* Ja, mevrouw?

ANNA: Neem je zo meteen je spullen mee? *(Wijst op de boeken en schriften op tafel)* Niet die blocnote en die balpen, die liggen klaar voor ons!

BAB: *(Overdreven verontschuldigend. Buigend)* Ik kan maar één ding te gelijk, mevrouw!

SIGURD: *(Wat gemakkelijker. Lachend)* Als we een butler nodig hebben in een toneelstuk, kunnen we jou dan vragen voor die rol?

BAB: *(Met pathos)* Ik zeg alleen ja tegen een hoofdrol! Ik ga voor Koning, Keizer of Admiraal! Voor minder ga ik geen tekst in mijn kop stampen. Zonde van mijn tijd! *(Zet de pot op tafel. Bekijkt Sigurd met aandacht)*

SIGURD: *(Voelt zich daar ongemakkelijk onder. Stug)* Onze club speelt geen Shakespeare.

ANNA: *(Tot haar broer)* Wie had het net over overdrijven?

BAB: *(Plagerig)* Ik val niet graag uit de toon. Zeker niet tussen toneelspelers.

SIGURD: *(Geprikkeld)* Als ik een stuk zou regisseren, wil ik dat mijn toneelspelers zo natureel mogelijk spelen: geen pathos en geen valse retoriek. Jij legt het er veel te dik boven op! Juist voor een bediende.

BAB: *(Negeert die laatste opmerking. Blijft Sigurd aan kijken)* Dus je hebt plannen in die richting?

SIGURD: Ik heb toelatingsexamen gedaan voor de toneelschool in Maastricht.

ANNA: *(Wat angstig)* Maastricht.... dat is niet om het hoekje van de deur. Weet je al of je wordt toegelaten?

SIGURD: Ik wacht op de uitslag. *(Haalt schouders op)* Die kan elke dag komen.

ANNA: *(Zuchtend)* Waarom zo ver weg?

SIGURD: Ik wil hier vandaan. Het is me hier te... *(Haalt aarzelend zijn schouders op)*

BAB: *(Spottend)* Dorps? Boers? Ach ja, de meeste mensen hier, briden niet maar leggen een kaartje! En een auto is alleen weggelegd voor de dokter, de notaris, de burgemeester of... de veearts: Stahl! Een Volkswagen zeker? Een kever?

ANNA: *(Kortaf tot Bab. Duidelijk gegeneerd)* Pak je dat blad nou nog even? En het theezeefje!

BAB: *(Gehoorzaamt. Loopt weg. Buiten beeld)* Melk in je thee?

SIGURD: *(Kijkt naar Anna. Die schudt nee)* Nee! Dank je! *(Bab komt met het blad terug. Zet de koektrommel van het blad af. Schenkt drie kopjes vol. Doet er in twee suiker. Houdt het schepje boven het derde kopje)*

BAB: *(Tot Sigurd)* Jij ook?

SIGURD: Nee, bedankt! Mijn vader heeft trouwens een Citroën! Een lelijke eend! Een grijze! *(Wijst naar buiten)* Hij staat wat verderop.

BAB: *(Kijkt naar buiten)* Mmh... een zeer bescheiden vehikel! Maar geen Dafje gelukkig! Ik zou geen pienter pookje willen! Dat vind ik iets voor... *(Kijkt snel naar Sigurd. Aarzelt)* ... meiden...

ANNA: Mijn broer doet niet aan emancipatie!

(Bab en Sigurd kijken elkaar even aan. Zeggen niets. Bab wijst naar Sigurds thee)

BAB: Zo smaakt thee toch nergens naar, man. Koek? *(Houdt Sigurd de trommel voor. Pakt er zelf een paar. Stopt er eentje in zijn mond)*

SIGURD: Ook niet!

ANNA: *(Wat nerveus)* Zo'n Dafje kan trouwens wel net zo hard

achteruit als vooruit rijden, heb ik gehoord. Dat is handig als de weg smal is en je kunt niet keren. Op zo'n landweggetje: daar moet je vader vast ettelijke keren zijn. Heeft hij hem vanavond niet nodig? Stel dat hij wordt gebeld voor een noodgeval?

SIGURD: Hij heeft een afspraak met een collega uit de buurt. Wederzijds inspringen!

BAB: *(Ziet dat Sigurd kijkt naar de andere koekjes in zijn hand. Slikt snel zijn koekje door. Stopt de rest in zijn broekzak. Veegt zijn handen af aan zijn broek)* Anna werkt bij de Koekfabriek! Elke week goed voor een zak gebroken biskwie!

SIGURD: *(Lachend)* Ah..., vandaar! Ik dacht al. Op kantoor?

ANNA: *(Korzelig)* Nee! Op het lab. *(Tot Bab)* Neem je huiswerk mee naar boven!

BAB: *(Verontwaardigd)* Commandeer je hondje en blaf zelf!


ANNA: *(Liefjes)* Broertje..., asjeblijft!

BAB: Dat is beter, zusje. *(Roert in zijn thee en neemt een slokje. Het is te zien dat het vrij heet is. Zet het kopje neer)* Ik haal het zo wel op!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ  **INK**

“Samenspelen” is ons motto